

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/377/2013
Identifikačné číslo spisu:	4412211338
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Švecová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4412211338.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Lawyer Partners, a. s., so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, IČO: 35 944 471, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 135/2012, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. júla 2013 sp. zn. 25 Co 166/2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. júla 2013 sp. zn. 25 Co 166/2013 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 22. januára 2013 č. k. 9 C 135/2012-239 návrh žalovanej na uloženie povinnosti žalobkyni zložiť preddavok na trovy konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že u žalobkyne nie sú splnené predpoklady pre oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle § 138 O. s. p., nie sú súčasne splnené podmienky uvedené v § 141a ods. 1 O. s. p. pre zastavenie konania v prípade nezloženia preddavku žalobkyňou, keďže žalovanou je Slovenská republika, ktorej povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nemožno uložiť z dôvodu, že jej majetkové pomery nemôžu byť usporiadané podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením z 31. júla 2013 sp. zn. 25 Co 166/2013 odvolanie žalovanej odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti podľa § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. (§ 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Bol toho názoru, že ustanovenie § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. neprípúšťa odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa rozhoduje o návrhu žalovanej o uložení povinnosti žalobkyni zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a O. s. p. a je právne irelevantné, či súd prvého stupňa návrhu žalovanej vyhovie alebo ho zamietne.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd

uznesenie odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., pretože postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. V odôvodnení dovolania podrobne rozoberala, aký úmysel zákonodarca sledoval ustanovením § 141a O. s. p. a trvala na tom, že v danej veci prípustnosť odvolania bola daná, nakoľko súd prvého stupňa nerozhodol o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O. s. p. žalovaná tvrdila, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu, že je neprípustné, ak záver odvolacieho súdu o tejto otázke nie je správny.

Podľa § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a.

V súdnej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola otázka prípustnosti odvolania proti uzneseniu súdu o zamietnutí návrhu na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a O. s. p. už riešená, pričom dovolací súd sa v prejednávanej veci stotožnil s väčšinovým právnym názorom senátov zaujatým napr. v rozhodnutiach sp. zn. 7 Cdo 107/2012, 3 Cdo 262/2013 a 3 Cdo 100/2014, v ktorých najvyšší súd uviedol, že odvolanie nie je podľa § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. prípustné len proti takému uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania a nemožno neprípustnosť odvolania vzťahovať na všetky uznesenia súdu, ktorými bolo rozhodnuté o návrhu na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, teda bez ohľadu na to, ako o tomto návrhu bolo rozhodnuté.

Proti uzneseniu o neuložení povinnosti zložiť preddavok (zamietnutí návrhu na uloženie takejto povinnosti) nie je odvolanie vylúčené a možno ho podrobiť prieskumu v odvolacom konaní (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 13. novembra 2013 sp. zn. 6 Cdo 199/2013). Z ustanovenia § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. možno jazykovým výkladom použitého slovného spojenia „sa rozhodlo o povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a“ dôjsť k záveru, že sa týka iba situácie, keď navrhovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy podľa § 141a O. s. p., teda keď súd vyhovel návrhu odporcu na uloženie takejto povinnosti (pozitívne rozhodnutie). V prípade, ak by úmyslom zákonodarcu bolo, aby sa ustanovenie § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. vzťahovalo aj na negatívne rozhodnutie (zamietnutie návrhu podľa § 141a O. s. p.), zodpovedala by takémuto úmyslu formulácia „bolo rozhodnuté o návrhu na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a“ (porovnaj napr. znenie § 202 ods. 3 písm. i/ O. s. p.). Okrem toho pripustenie odvolania aj proti pozitívnemu rozhodnutiu by bolo neefektívne, pretože postih navrhovateľa za nesplnenie tejto povinnosti v podobe zastavenia konania je podmienený tým, že preddavok zloží aj odporca, ktorý má povinnosť ho

zložiť, pričom navrhovateľovi sa zachováva možnosť namietat' prípadné nesprávne uloženie tejto povinnosti v odvolaní proti uzneseniu o zastavení konania. Dovolací súd sa preto v tejto otázke nestotožnil s iným názorom vysloveným v rozhodnutí najvyššieho súdu z 28. apríla 2014 sp. zn. 4 Cdo 313/2013, odvolávajúceho sa na pri interpretácii § 202 ods. 3 písm. q/ O. s. p. na použitie analógie. So zreteľom na uvedené dovolací súd nesprávne odmietol odvolanie žalovanej pre neprípustnosť, čo malo za následok odňatie možnosti žalovanej konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O. s. p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.